

Bài 5

Tự lập

CÙNG CỐ

Bài tập 1. Em hãy chọn câu trả lời đúng.

Câu 1. Tự lập là tự làm lấy, tự giải quyết công việc của mình, tự lo liệu, tạo dựng cho cuộc sống của mình, không trông chờ, dựa dẫm và không

- A. phụ thuộc vào người khác.
- B. tôn trọng lợi ích của tập thể.
- C. đề cao lợi ích bản thân mình.
- D. lệ thuộc vào cái tôi cá nhân.

Câu 2. Nội dung nào dưới đây là biểu hiện của tự lập?

- A. Dám đương đầu với khó khăn
- B. Cùng mọi người vượt qua thử thách
- C. Trông chờ, ỷ lại vào bạn bè
- D. Dựa dẫm vào năng lực của người khác

Câu 3. Nội dung nào dưới đây thể hiện ý nghĩa của sống tự lập?

- A. Giúp cá nhân được mọi người kính trọng
- B. Đánh mất kĩ năng sinh tồn
- C. Ngại khension định bản thân
- D. Từ chối khám phá cuộc sống

Câu 4. Tự làm, tự giải quyết công việc, tự lo liệu, tạo dựng cuộc sống cho mình được gọi là:

- A. Trung thành
- B. Trung thực
- C. Tự lập
- D. Tiết kiệm

Câu 5. Các hoạt động thể hiện không có tính tự lập là:

- A. Nhờ bạn chép bài hộ
- B. Ở nhà chơi, không giúp cha mẹ làm việc nhà
- C. Tự giặt quần áo của mình
- D. Gặp bài khó, giờ sách hướng dẫn ra chép

Câu 6. Đối lập với tự lập là:

- A. Tự tin
- B. Ích kỉ
- C. Tự chủ
- D. Ỷ lại

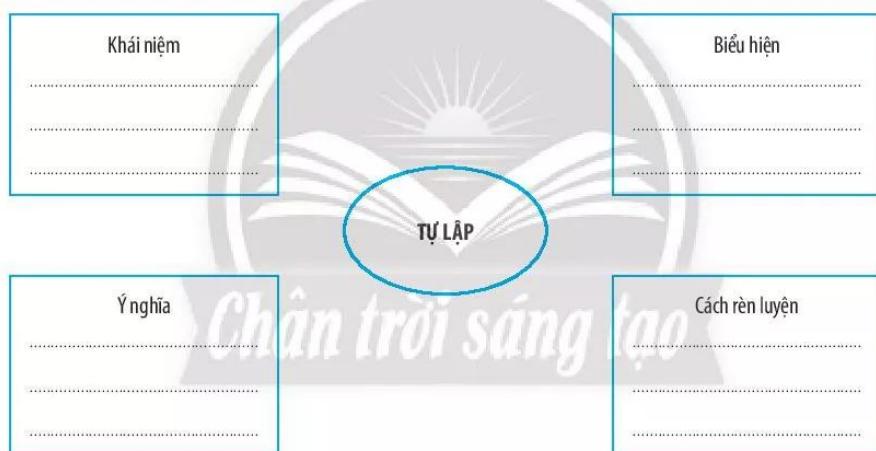
Câu 7. Bạn An đang học lớp 6. Bạn ấy chỉ lo cho bản thân, đi học về là mở ti vi ra xem hay đi chơi với bạn bè. Công việc nhà thường để cho bố mẹ làm, ngay cả quần áo bố mẹ vẫn phải giặt cho bạn ấy. Việc làm đó thể hiện:

- A. Bạn An là người ý lại.
- B. Bạn An là người ích kỉ.
- C. Bạn An là người tự lập.
- D. Bạn An là người vô ý thức.

Câu 8. Mỗi buổi tối, sau bữa cơm là bạn Hà giúp mẹ dọn dẹp, rửa bát rồi mới vào phòng học bài. Việc làm đó thể hiện:

- A. Hà là người tự lập.
- B. Hà là người ý lại.
- C. Hà là người tự tin.
- D. Hà là người tự ti.

Bài tập 2. Hãy hoàn thiện sơ đồ để khái quát về khái niệm, biểu hiện, ý nghĩa và cách rèn luyện của tự lập.

LUYỆN TẬP

Bài tập 3. Những biểu hiện về ý thức, hành vi nào dưới đây thể hiện và chưa thể hiện tính tự lập? Em hãy đánh dấu (X) vào ô mà em lựa chọn.

Biểu hiện về ý thức, hành vi	Tự lập	Chưa tự lập
1. Tự giải quyết những nhiệm vụ học tập.		
2. Không có kế hoạch cho cá nhân.		

3. Không dùn đầy trách nhiệm cho người khác.		
4. Đôi khi lơ là không thực hiện những nhiệm vụ mà mình để ra.		
5. Tự làm những công việc của cá nhân.		
6. Không làm bài tập về nhà, chờ đến lớp chép bài của bạn.		
7. Sinh hoạt cá nhân vẩn nhờ mẹ giúp.		

Bài tập 4. Em nên và không nên học tập bạn nào dưới đây? Vì sao?

a. Hải là con út trong gia đình nên được bố mẹ và chị rất thương yêu. Hải luôn nghĩ rằng mình nhỏ nhất trong gia đình nên chẳng cần làm gì vì đã có bố mẹ và chị lo cho. Là học sinh lớp 6 nhưng mỗi buổi sáng đi học, Hải luôn chờ mẹ chuẩn bị quần áo và sách vở cho mình.	
b. Mai ít khi suy nghĩ trong lúc làm bài tập. Bạn ấy luôn lấy sách hướng dẫn giải bài tập để chép cho nhanh vì cho rằng nghĩ làm gì cho mất thời gian.	
c. Mặc dù gia đình có người giúp việc nhưng ngoài giờ học Linh luôn dành thời gian để dọn dẹp nhà cửa và trang trí cho căn phòng, góc học tập của mình luôn gọn gàng, sạch đẹp.	
d. Mỗi khi cô giáo giao nhiệm vụ làm việc nhóm, Hùng đều đưa ra lí do để nhờ các bạn trong nhóm làm giúp việc của mình.	

Chân trời sáng tạo

Bài tập 5. Đọc thông tin và trả lời câu hỏi.

Gia đình bạn Lan có hoàn cảnh rất khó khăn. Bố mất sức lao động sau một tai nạn giao thông, mẹ phải làm thuê nuôi 3 chị em Lan ăn học. Ngoài những giờ học trên lớp, Lan dành phần lớn thời gian giúp đỡ bố mẹ việc nhà, chăm sóc các em nhỏ. Thỉnh thoảng, Lan còn phụ mẹ công việc làm thêm để kiếm tiền. Tuy vậy, Lan vẫn sắp xếp việc học và đạt học sinh giỏi cấp Tỉnh môn Toán. Giờ sinh hoạt lớp, cô giáo tuyên dương bạn Lan là tấm gương có tinh thần tự lập, vượt khó học giỏi. Mai quay sang Hồng nói: "Gia đình bạn ấy khó khăn nên bạn ấy cần tự lập, gia đình chúng mình có điều kiện, mình không cần phải tự lập".

Câu hỏi	Trả lời
Em có suy nghĩ như thế nào về bạn Lan?	
Em có đồng tình với suy nghĩ của bạn Mai không? Vì sao?	
Nếu là Hồng trong tình huống này, em sẽ nói gì với Mai?	

Bài tập 6. Hãy tìm ít nhất 2 câu ca dao, tục ngữ hoặc thành ngữ nói về tính tự lập và giải thích ý nghĩa của chúng.

Câu ca dao, thành ngữ, tục ngữ	Ý nghĩa

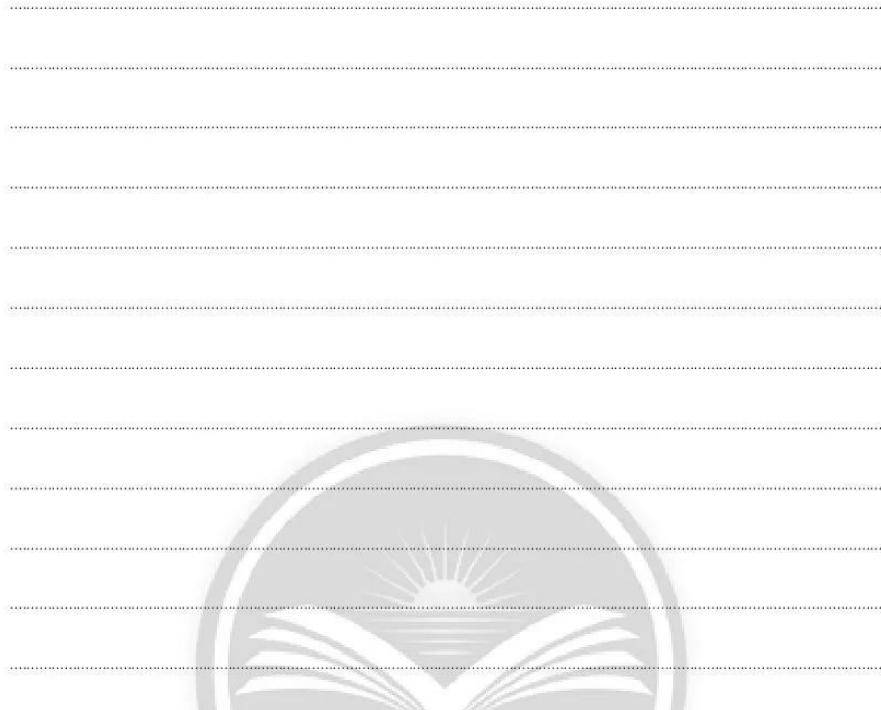

Bài tập 7. Đọc và thực hiện theo yêu cầu sau đây:

"Nick Vujicic – người đàn ông không tay không chân nhưng nổi tiếng với nghị lực phi thường đã truyền niềm tin, sức mạnh cho hàng triệu người trên thế giới. Nick viết bằng 2 ngón chân trên bàn chân trái và biết cách cầm các đồ vật bằng ngón chân của mình. Anh biết dùng máy tính và có khả năng đánh máy 45 từ/phút bằng phương pháp "góp và ngón chân". Anh cũng học cách ném bóng tennis, chơi trống, tự lấy cốc nước, chải tóc, đánh răng, trả lời điện thoại, cạo râu, chơi golf (đánh gôn), bơi lội và thậm chí cả nhảy dù".

Nguồn: JP.Kaizen.vn

- Nêu 5 điều học tập được qua thông tin trên.
- Em hãy lập và thực hiện kế hoạch công việc trong học kì tiếp theo.

Bài tập 8. Từ câu nói: “Nước lã mà vã lên hồ/Tay không mà nỗi cơ đồ mới ngoan”.

Theo em, để trở thành người có tính tự lập thì học sinh cần phải rèn luyện như thế nào? Em hãy lập kế hoạch của bản thân để có được tính tự lập trong học tập và sinh hoạt hằng ngày.